

መጻኑዋ

ንሕና ነዚ ጽሑፍ እዚ ከነቅርብ ከሎና ኣብ ውሽጢ ሰልፍና ዘሎ ነገራት ንህዝብን ተጋደልትን ግሎጽ ዘይኮነ ብቐይሕ ካባ ተሸፊኑ ዝኸይድ ዘሎ ውዲታትን ተበለጽትን ንምክሻሕ /expose/ ሰውራውን ሀገራውን ሓላፍነትና ስለ ዝደረገና እዩ።

ከምዝተባህለ ወይ ድማ ዝተወርየ ዘይኮነ ኣብ ውሽጢ እቲ ገድሊ ሀገራዊ ጉቡእና ንምፍጻም ደምናን ርሃጽናን ከነፍስሰ ፀኒሕና ኢና።

እንተኾነ ግን ነቲ ዘሎ ኩነታትን ሰልፊ ማለት ንዘሎ ጌጋታት ብጋህዲ ተቓዋምና ገሌና ብማእሰርትን መግረፍትን ድሕሪ ምስቓይ ናይ ምግዳል መሰልና ተገፊፉ ካብ ሰልፊ ብሓይሊ ዝተባረርና /ርፍትያ/ ክንከውን ከሎና ገሌና ድማ እቲ ዝምደበልናን ዝጸወደልናን ዝነበረ መጻወድያ ብምብታኽ ተመኩሮና ንህዝቢ ንምግላጽ ዝወጸእና ኣብ ሱዳንን ካልኦት ወጻኢ ሀገራትን እንርከብ ዘሎና ተጋደልቲ ኢና።

እዚ ጽሑፍ እዚ ብመሰረቱ ህዝቢ ገድሉ ዝወልዶ ዘሎ ስጉምታትን ዝበጽሖ ደረጃን ተኸታቲሉ ንዝገብሮ ጌጋታት ከእርም ከምዘለዎ ንምዝክኻር ምኻኑ ተረዲኡ ሞራሉ ከይውደቐ ንኸመምዩ ዘሎና ተስፋ ዓቢ እዩ።

ዕላማና ድማ ንገድልና ኣብ ሀገራዊን ደሞክራሲያውን ደረጃ ንምምጻእ ድኣ' ምበር ከም ብመዓር ዝተሸፈነ ዕረ ኣብ ካልእ ዝተመርኮሰ ወይ ብኻልእ ሓይሊ ዝተደፍኑ ሽቶ የብልናን።

ዋና ዕላማ ናይዚ ጽሑፍ እዚ ነቲ ብመድሓርሓርቲ ሕ.ሓ. ተዘርጊሑ ዘሎ ናይ ሓሰት መጋረጃ ቀለፅካ እንታይነት ናይ መንካዕ ኣብሪህካ ንምግላጽ ክኸውን ከሎ ቅድሚ ሕጂ መንካዕ በዚ ሕጂ ተፈጠሩ ዘሎ ሓድሽ ኩነታት ዝወሰድዎ ኣቓም /stand/ የለን።

ምናልባት ሓደሓደ ውልቀሰባት መንካዕ ኢና እናበሉ ብስም መንካዕ ዝሸቅጡ ኣውራጃውያን ምህላም ዘይከሓድ እዩ። ነዚ ድማ እቲ ኣድሓርሓር መሪሕነት እዚኣቶም ብስም መንካዕ መሳልል ጌሮም ድልየቶምን ርብሓኣምን ንምድላብ ዝሸቅጡ ብርቱዓት ሸቀጥቲ እዮም።

ምንቅስቃስናን ጽሑፍናን መቐጸልታ ናይቲ ብ1973 ዓ.መ.ፈ. - 74 ኣብ ውሽጢ ሕ/ሓይልታት ነቲ ገድሊ ምዕራይ ዝተገብረ ጌና' ውን ዝቐጽል ዘሎን ድኣምበር ሓድሽን ካልእን ኣይኮነን። ዕላማና' ውን ገድሊ ሕ/ሓይልታት ንምዕራይ እዩ።

ሓጺር ታሪኻዊ ቅልውላው ሕ-ሓይልታት

እቲ ካብ 1970 ዓ.መ.ፈ. ጀሚሩ ኣብ ሜዳ ኤርትራ ዝካየድ ዘሎ ሰልፊ ሕ-ሓይልታት ታሪኹ ከምዚ ዝሰዕብ እዩ።

እዚ ሰልፊ' ዚ ኣጀማምርኡ ኣብ ክልተ ጩንፈራት ዝተኸፋፈለ እኻ እንተነበረ ንተመልካቲ ኡ እውን ክልተ ሕብረ ከሕቐፎ ይርኤ ነበረ። እቲ ብ 1971 ዓ.ም.ፈ. ዝጀመረ ናይ ሕድሕድ ኩናት ነዚ ክልተ ጉጅለታት እዚ ናይ ሕድሕድ ምትእስሳር ከም ዝግበር ደረገኹ። ሳዕቤኑ ከኣ ቀዳማይን ካልኣይን ሕ-ሓይልታት ተባሂሉ ነቲ ዝነበረ ናይ ሕድሕድ ኩናት ንምክልኻል ምቕርራብ ገበረ። እዚ ምቕርራብ እዚ መሰረታውን መትከላውን ብዘይምንጻፍ ኣብ ነንሓድሕድን ብዙሕ ምፍሕፋሕን ምግጫውን ኣኸቲሉ ነበረ።

ኣብ' ዚ ግዜ' ዚ ነቲ ኩነታት' ዚ ብምዕዛብ ብዘይ መጽናዕትን ፖለቲካዊ መርገጽን ዝተገብረ ምቕርራብ ሳዕቤኑ ክሳብ ክንደይ ኣስጋኢ ምኻኑ ዝርድኡ ብሱላትን ሀገራውያንን ተጋደልትን እኻ እንተነበሩ፡- ጊዜን ኩነታትን ምስ ብቐዕ ፖለቲካዊ ብስለትን ንጹር መትከልን ኣብ ልዕሊ ተጋደልቲ ድሕሪ ምዝርጋሕ ጊዜኡ ብዘፍቀዶ እዋን ነዚ ሰልፊ' ዚ ምዕራይን ደሞክራሲያዊ መስርዑ ምትሓዘን፡- ብድሕሪ እዚ ኩሉ ምቕርራብ እምበር ካልእ መፍትሒ ክረኽቡ ብዘይ ምክኣሎም ነቲ ብመሪሕነት ሕ-ሓይልታት ዝተወሰደ ስጉምቲ በቲ ዝነበረ ኩነታት ተገዲዶም ክቐበሉዎ ተደረገኹ።

ብድሕር' ዚ ዝተወሰደ ስጉምቲ /1ይን - 2ይን/ ሕ-ሓይልታት ተባሂሉ ድሕሪ ምጽናሕ ምስ' ዚ ሓይሊ' ዚ ተዓቕቡ / deffence/ ንኺጋደል ዝተበገሰ ሓደ ሓይሊ ብስም ሓ.ሓ.ኤ. /ዐበል/ ብውሕድ ዝበለ ቁጽሪ ምስ' ዚ ሓይሊ' ዚ ተፀምበረ።

እቲ ቀዳማይ ወገን ሕ-ሓይልታት ነዚ ሓይሊ' ዚ ኣብ ትሕቲ ምቁጽጻፍ ንኸኣቱ ሓተቶ። እንተኾነ ግን እዚ ሓይሊ' ዚ ነዚ ሓሳብ' ዚ ነጻነ ከም ውድብ / organization/ መጠን ኮይኑ ንኸቅበሎ ሓሳብ ኣቐረበ። እንተኾነ ግን እቲ ቀዳማይ ወገን ነዚ ሓሳብ' ዚ ነፀጎ። ብድሕሪ' ዚ እውን ብሽምግልነት ናይታ ካልኣይቲ ጉጅለ ክፍታሕ ተወሰነ።

ኣብዚ ናይ ሓሳብ ዘይምስምማዕ' ዚ መንጎኛታት ካብ ካልኣይ ወገን ሕ-ሓ ብምእታዉ ነቲ ዐበል ዘቐረበ ሓሳብ ተቐባልነት ረኺቡ ከም ሓደ ሳልሳይ ውድብ ኮይኑ ክፀንሕ ተሰማምዑ። ኣብዚ ግዜ' ዚ ኣቀራርጻ /structure/ ናይ' ዚ ሰልፊ' ዚ ኣብ ሰለስተ ጉጅለ ተመቐሉ፡-

1. ቀዳማይ ወገን ሕ-ሓ /ሻዕቢያ/
2. ካልኣይ ወገን ሕ-ሓ /ሰልፊ ናጽነት ኤርትራ/
3. ሳልሳይ ወገን ድማ ዐበል ዝብል ስም ሓዙ ክጎዓዝ ጀመረ።

ብ1972 ዓ.መ.ፈ. እዚ ሰለስተ ውድብ እዚ ኣኼባ ጌሩ ሓድሓደ ዘጋጩ ዝነበረ ሓሳባት ብምምይያጥ ኣብ መንጎኡ ሓደ ሽማግሌ /Central committee/ መሪፁ። ህላዌ ናይቲ ሰልፊ ንምሕላው ንኸዕጠቐ ኣብ ስምምዕ በጺሑ ሽማግሌኡ መሪፁ። እዚ ስምምዕ' ዚ ብድሕሪ ሽዱሽተ ወርሒ ሰለስቲኡ ጉግለታት ሓደ ኣካል ኮይኑ /ሕብረት ጌሩ/ ከም ሓደ ውድብ ሓደ መሪሕነት መሪጹ ከካየድ ተሰማምዔ። ኣብ' ዚ ጊዜ' ዚ እታ ማእከላዊት

ሽማግሌ ሽግራ እንዳፈትሎት ክተካይዶ ጸንሎት እዚ ዝተወሰነ ዕለት ሓሊፉ ንሓደ ዓመትን ገለ ኣዋርሕን ብምጽናሕ እቲ ሰልፊ ነቲ ዝተሓንፀፀ ሕንጻጽ ኣብ ግብሪ ከውዕሎ ኣይከኣለን፡- እቲ ተወዲቡ ዝነበረ መደብ ውን ተሰፋኡ እናቀሃመ ክኸይድ ጀመረ፡፡ ኣብ ዚ ጊዜ ዚ ወታሃደራት ናይ ሰለስቲኡ ጉጅለታት ናይ ስምረት ሀርፋን ስለዝነበሮም ዘቐርብዎ ዝነበሩ ሓሳብ ውሕድ ኣይኮነን፡፡

ይኹን እምበር እዚ ሓሳባት ዚ ብኸፍሊ መሪሕነት ናይ ሰለስቲኡ ጉጅለ ዝውሰን እምበር ብርእይቶ ናይ ወተሃደራት ዝኸይድ / ዝውሰን/ ስጉምቲ ብዘይምንግሩ እቲ ሓሳባት እቲ ተቐባልነት ንምርካብ ኣሸጋሪ ነበረ፡፡ እዚ ኣበሃህላ ዚ ብመሰረቱ ኣብቲ ሰልፊ ደሞክራሲ ዝብልዎ ፈጸሙ ኣይነበረን ማለት እዩ፡፡ ርጉጽ ዩ ብኣፍ ብዛዕባ ደሞክራሲ ዝደርፍ ዝነበረ ጭርሖ ዉሑድ ኣይነበረን ስርሖ ግን ፍረ ከምዘይብሉ ኮይኑ ተራእዮ፡፡ ኣብዚ እዋን ዚ ዝምድና ናይ' ዚ ሰልፍታት' ዚ ብኸምዚ እናተኸየደ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ሰልፊ ናይ ውሽጣዊ ምምሕዳር ዘይምቅዳው ብብዝሒ ይረኦ ነበረ፡፡ ነዚ ከም ኣብነት ክኸነና ዝኸእል ኣብ መንጎ እቲ ቀዳማይ ሕ-ሓይልታት ተባሂሉ ዝጸዋዕ ዝነበረ ሰልፊ ኣብ ውሽጣዊ ምምሕዳሩ ብዘይምቅድዳው ሓደ ክፍሊ ተፈልዮ ናብቲ ዑብል ተባሂሉ ዝጸዋዕ ሓይሊ ተፀግዖ፡፡

ከምኡ' ውን ኣብ ካልኣይ ሕ-ሓይልታት ኣባላት መሪሕነት ኣብ ነንሕድሕዶም ናይ ስልጣን ቦታ ምፍሕፋሕ ነበሮም፡፡ እዚ ምፍሕፋሕ እዚ እናገፍሎን እናዓበየን ኣብ ዝኸይዱ እዋን ነንሕድሕዶም ንምጥቕቕፅ ዝጥቀሙሉ ዝነበሩ ስልትታት ድሑር ናይ ኣውራጅነት ጥበባት ነበሮም፡፡ እዚ ከኣ ንተጋደልቲ ብኣውራጅነት ፈላጊኻ ስልጣንካን ወገንካን ምድልዳል ዝብል ድኹም ፍልስፍና እዩ፡፡ እዚ ውዲታት እዚ ብቐረባ ተግዚቦም ተቐዋምኦም ዘርእዩ ዝነበሩ ንቐሓት ተጋደልቲ ድማ ቁጽሮም ዉሑድ ኣይነበረን፡፡ እንተኾነ ግዳ እዚ ኣድሓርሓሪ መሪሕነት እዚ እዞም እዚ ነገራት' ዚ ዝቃወሙ ዝነበሩ ተጋደልቲ ናይ ኩሎም ናይ ሓባር ፀላኢ ምኻኑ ብምርዳእ ነዚ ኣብ ውሽጣዊ ዝነበረ ብፍሕፋሕ ኣቐሚጦም ነዚ ሓይሊ' ዚ ንምድምሳሰን ንምጥቃዕን ርእይቶኡ ንኸየወፊ ብብዙሕ ናይ ምድሃል ስልትታት ደሞክራሲያዊ መሰሉ ብምንጋፍ ይፀቕጥዎ ነበሩ፡፡ ሓደ ሓደ ኣብቲ ናይ ምድሃል /demoralization / ጥበባቶም ንምጥቃስ ርእይቶኡ ንዝሃበ ተጋዳላይ /ወይ ተጋደልቲ/ ርእይቶ ንምሃብ መንገትካ ፍሉጥ ኣይኮነን መሰል የብልካን ብዘልዓለ ድማ ሰላይ C.I.A. ዝብል ናይ ምጽላም ስም እናሃብካ ርእይቶኡ ተቐባልነት ከምዘይረክብ ምግባር ነበረ፡፡

ነዚ መድሓርሓሪ ተግባራት መሪሕነት ዝርድእን ዝቃወምን ተጋዳላይ ድማ ቁጽሪ ብብመዓልቲ እናወሰኸን እናበዘሎን ይኸይድ ነበረ፡፡

ሕብረት ቀዳማይን ካልኣይን ሕ-ሓይልታት

መስከረም 8/1973 ዓ.መ.ፈ. ዝተገብረ ስምረት ሕ-ሓይልታት ከምዚ ዝሰዕብ ረቂቕ ስልትታት ዘመልኦ ከምኡ' ውን ነቲ ሳልሳይ ሓይሊ ሕ-ሓይልታት ማለት ዑብል ተባሂሉ ዝጸዋዕ ዝነበረ ሓይሊ ከመይ ጌሩ ኣብ ኢዱ ከም ዘእትዎ ጸዕሪ ነበረ፡፡ ብፍላይ ከኣ ኣብቲ ቀዳማይ ሕ-ሓይልታት ተባሂሉ ዝጸዋዕ /ሻዕቢያ/ ሓደ ሓይሊ ዝኸውን ናብቲ ሳልሳይ ጉጅለ /ዑብል/ ሓይሊ ስለ ዝተሓወሰ ሓይሉ ከኣ ብጣዕሚ ስለ ዘሰገእም ብዘይ ገለ መጽናዕቲ ንሕና ንሕብረት ቁሩባት ኢና እናበለ ጩደረ፡፡ ምክንያቱ ከኣ ነዚ ካብ ስርዒት ቀዳማይ ጉጅለ ዝወጸ /ዝተፈልዮ/ ኣብ ስርዒት ዑብል ዝተሓወሰ ሓይሊ ንኸወቕዕ ምስ እቲ ካልኣይ ጉጅለ ህዝባዊ ሓይልታት ኮይኑ ሕብረት ኣብ ዝቐልጠፈ እዋን ክህሉ ኣለዎ እንዳበለ ንተጋደልቲ ከም ማይን ዘይትን ኣሞሂዱ ብዘይ መጽናዕቲ ሕብረት ኣወጀ፡፡

ከነስተውዕለሉ ዘሎና ሓደ ውድብ ብዘይ ጌጋ ክሰርሕ ከም ዘይከኣል ከምኡ' ከኣ ብዘይ ጌጋ ምዕባሌ ከም ዘየለ ብሰውራዊ መንፈስ እንተተመልከትናዮ ዘየጠራጥር እዩ፡፡ ግን ኣብ መንጎ መሪሕነት ሕ/ሓይልታት ዝነበረ ግርጭት ከይፈትሑ ኣብ ቀዳማይ ወገን ይኹን ካልኣይ ወገን ብምንታይ ምክንያት ቅድም ዘይሓበሩ? ሕጂ' ኸ መሕበሪኦም እንታይ እዩ፡፡

እምብኣርከስ ኣርቂቕና ኣስተውዒልና መሕበሪ ናይ እዞም ክልተ ክፍልታት /ሓይልታት/ ኮነ ኢሎም ነቲ ሳልሳይ ሓይሊ ብዘይ ገለ መደብ ኣብ ኢዶም ከእትዉዎ ድኣ እምበር መሰረት ዘለዎ ሕብረት ወይ ከኣ ደሞክራሲያዊ ሕገ ዝተኸተለ ሕብረት ኣይኮነን፡፡

ነዚ ነፍይ ገዳ ርእሱ ዝሓሰበ ስልጣኑ ንምድላይ ብዘይ መጽናዕቲ ዝሓበረ መሪሕነታት እቲ ዝገበር መልክዕ ዘይተጠርነፈ ነበረ፡፡ ኣባላት መሪሕነት ብፍላይ መሪሕነት ካልኣይ ሕ/ሓይልታት/ ሰልፊ ናጽነት ኤርትራ 2 ነቲ ኣብ መንጎኦም ዝነበረ ምፍሕፋሕን ናይ ስልጣን ምድዳድን ጠጠው ኣየበሎምን፡፡ መሪሕነት ዝገበርዎ ፀይቅታትን ገበናትን ብብሓደ ዘርዚርካ ንምቕጻር ኣሸጋሪ እንተኾነ ብሕጽር ዝበለ ሓደ ሓደ ከነቐርብ ሰውራዊ ሕልናና ይግድደና፡፡

ጉጅለዊ ኣኼባ

ገለ ኣባላት መሪሕነት ብፍላይ ድማ መሪሕነት ካልኣይ ወገን ውዲታዊ ስምምዕ ብምግባር ስውር ሚላታቶም ዓሰርተው ሓደ /11/ ኣባላት ዘለዉዎ ሓደ ጉጅለዊ ኣኼባ ብምጽዋዕ ንገለ ኣባላት መሪሕነት ብኣውራጃነት ብምክሳስ ንምፍላይን ንምቕጻዕን ተበገሱ፡፡

ኣብዚ ኣኼባ' ዚ ናይ ሓሳብና ደገፍቲ ይኹኑ እዮም ኢሎም ብጌጋ ዝመረጽዎም ንጽሃት ተጋደልቲ ብመሰረቱ እቲ ኣገባብ ናይቲ ኣኼባ ሕጋዊ ከምዘይኮነ ብቐዳማነት ብምክናን ካልኣይ ድማ ነቲ ዝወረደ ክሲ ብመሰረታዊ ለውጢ ናይ ሰልፍና ድኣምበር ብምፍራድ ወይ ምልጋስ /elimination / ናይ ውልቀ ሰባት ክዕሪ ኣይከኣለን እዩ ብምባል ነቲ ኣኼባ ኣብቲ ዘድልዮ ሽቶ ከይበጽሑ ጠጠው ከም ዝብል ገበሩ፡፡ ነዞም እዚ ኣቐም

እዚ ሒዞም ዝነበሩ ንጹሃት ተጋደልቲ ግን እቲ ጉድለ እቲ ደሞክራሲያዊ መሰሎም ከይሓለወ ዘለዎ ናይ መሪሕነት ስልጣን ተአማሚኑ ሰውራዊ ዘይኮነ ከም ምውቃዕን ምእሳር ዝኣመሰሉ ስጉምታት ክወስድ ጀመረ። ነቲ ተጀሚሩ ዝነበረ ኣኼባ ድማ ካብኡ ተበጊሱ ኣብቲ ዝመደበ ክበጽሕ ከምዘይክእል ዝፈሸለ ኣኼባ ምኻኑ ብምርዳእ መሪሕነት ባዕልና ክንፈትሖ ኢና ብምባል ብዘይ ሓደ ፍረ ተደምደመ።

ተቓውሞ ተጋደልቲ

እዚ ኩሉ ብምዕዛብ፡- ተጋደልቲ መሪሕነት ካብ ሰውራዊ መስመር ከምዝወጽኤት ኣኻ ዝፈልጥዎ እንተነበሩ ብዝለዓለ ደረጃን ብዝበዘሎ ቁጽርን ክልዓል /ክንቀሳቅስ/ ተገደደ። መሪሕነት ቀይዲ ዘይብላ ሕንጻዳት ባዕላ ወሳኒት ኣካል ብምኻን ኣንጻራ ብዝወሃብ ርእይቶ ተጋደልቲ ብርቱዕ ተቓውሞ እንዳሃቦት ከከም ድልዎታ ኣተራጉማ እንዳተርጎመት ተጋደልቲ ስለ ተጥቅቡ፡- ሓንቲ ካብ ተጋደልቲ ብደሞክራሲያዊ መንገዲ ዝተመርጸት ንመሪሕነት እትቆጻጸር ጊዚያዊት ሽማግሌ ትቐመልና ዝብል ጽውዒት ንመሪሕነት ኣቕረቡ። በትወሳኺ ከኣ መሪሕነት ብዝገበረቶን ትገብሮ ዘላ ጌጋታትን ትምርምር ክትከውን ከምዘለዎ ከምስርዒት ኣስመዔ።

ኣብዚ ጊዜ' ዚ መሪሕነት ነዚ ዝተባሕለ ሕቶ' ዚ ከበድን ኣንጻር ድልዎት ጥቕምን ምኻኑ ኣኻ እንተፈለጠት ወትህደራዊ ተጽዕኖ /pressure/ ስለዝበርቱዎ ክትቃወሙ ኣይከኣሉትን። እንተኾነ ግን እቲ ዝምረጽ ኣካል ከመይ ጌራ፡ ካብቶም ንሳ እትኣምኖም ሓደሓደ ዘይንቐሓት ኮራኽራ ከምእትቐውሙ ትጽዕርን ትሓልምን ነበረት። ነዚ ድማ ከከም መልክዑ ንኣረስታይ "ተመሃሮ ሰልፍና ክዕብልልዎ ደልዮም፡- ሰለይቲ ዝተሓወስዎ ምንቅስቓስ እዩ" ከምኡ' ውን ናብ ቀዳማይ ወገን ዝነበሩ ተጋደልቲ "ኮሚኒስት" /ሸውዒን/ እዮም ብዝብል ናይ መግለጺ ስብከት ተበገሱት። በዚ መሰረት እዚ ድማ ኣብ መንጎ ንጹሃት ተጋደልቲ ዘይምትእምማን ምፍርራህን ኣሕዲራ ነቲ ዝምረጽ ኣካል ብዘለዎ ውድታዊ ተመክሮ ከምቲ ዝመደቡሎ ሓደ ኩርኩር ዝኾነ ብወገናውን ኣውራጃውን ኣመራርጻ ከምዝምረጽ ገበረት።

ነዚ ውዲት እዚ ብጭቡጥ ዝኾነ መረጋገጺ ብምክሳሕ እቲ ኣመራርጻ ግጉይ ወገናዊ ኣመራርጻ ምኻኑ ካብቶም ወኪላት ኮይኖም ኣብቲ ኣኼባ ዝነበሩ ተጋደልቲ ብግልጺ ንተጋደልቲ ኣፍለጠ። ኣብዚ እዋን' ዚ እቲ ኣብ መንጎኡ ዘይምትእምማን ኣትዩዎ ዝጸንሑ ተጋዳላይ ኣብ ክልተ ተመቐሉ። ገለ ነቲ ውዲት ዘይተረድኡ ነቲ ኣመራርጻ ክድግፍ ከሎ ገለ ድማ ነቲ ኣመራርጻ ኮነ።

ስጉምታት መሪሕነት

ነዚ ኣብ መንጎ ተጋደልቲ ተረኺቡ ዘሎ ምምቕቓል መሪሕነት ደሞክራሲያዊ ፍታሕኻ ክትረኽቡል ይግባእ እንተነበረ ብመሰረቱ እቲ ምንቅስቓስ ኣንጻር ጠቕማ ስለዝኾነ ነቲ ኣመራርጻ ዝኾነን ተጋዳላይ ሰውራዊ ብዘይኮነ ኣገባብ ማእሰርትን መግረፍትን /torture/ ጀመረት። በዚ ኣገባብ እዚ ኣብ ትሕቲ ቤት ማእሰርቲ ዝርከቡ ንጹሃት ተጋደልቲ ቁጽሮም ካብ 100-150 ኣቢሉ ይኸውን። በትወሳኺ ኩነታት እሱራትን ምክንያት ምንቅስቓስን ንዝሓተተ ተጋዳላይ ኣብ መምዓልቱ ተኣሲፍን ተገሪፉን ዝወጽእ ቐጽሩ ዉሑድ ኣይኮነን።

ኣብ ርእሲ' ዚ ነዚ ወገን' ዚ ናይ ስለላ፡- ፀይቂ፡- ሕሉፍ ጸጋማዊ /extreme leftist/ ምንቅስቓስ ደለይቲ ስልጣን ብዝብል ጭርሖታት /መንካዕ/ ዝብል ስም ብምሃብ ኣብ ተጋደልትን ህዝብን ፍንፋን ጌርካ ምቕራብ መዓልታዊ ተግባራቱ ክኸውን ከሎ ነታ ዝተመርጸት ሽማግሌ /committee/ ድማ ካብ ሰሓ ጠጠው ኣቢሉ በታተና።

መንካዕ መን እዮም?

እምበኣርከስ ከምዚ ኣብ ጽሑፍና ገለጽናዮ /ዘርዘርናዮ/ ዘሎና ነቲ ውድታዊ /ውዲታት/ መሪሕነት ብግልጺ ኣብ መንጎ ተጋደልትን ህዝብን ዝኸሸሑ ንጹሃት ተጋደልቲ ኢዮም።

መሪሕነት ግን ነዞም ንጹሃት ተጋደልቲ እዚኣቶም ከም ደለይቲ ስልጣን፡- መበላሸውቲ ሰልፊ /counter revolutionaries/ ብዝብል ናይ መጸለሚ ሽም ሂባ መብሓሕትኣም ኣብ ቤት ማእሰርቲ ከተሳቐዮም ከላ ካብኣቶም ከኣ መንነትኩም ፍሉጥ ኣይኮነን ብምባል ናይ ምግዳል መሰሎም ገፊፉ ካብ ሰልፊ ኣባሪራቶም ኣብ ሱዳንን ካልኣት ወጻኢ ሀገራትን ተበቲኖም ይርከቡ ኣለው።

መንካዕ ዕላማኣ እንታይ እዩ?

መሪሕነት ሕዝባዊ ሓይልታት ካብቲ ብዙሕ መዕነዊ ዝኾነ ነፍሕታት እዞም ኣብ ትሕቲ ቤት ማእሰርቲ ዘለዉ ጊዜን ኩነታትን ከይተመልከቱ ታሪኻዊ ኣመጻጽኣ ገድልና ከዩጽንዑ ሰልፊ ናይ ዴሳዊ መትከል /socialist principle/ ክእውጅ ኣለዎ ዝብሉ እዮም ኢላ ትዛረብ።

እዚ ግን እቲ መሪሕነት መዘንግዒ ዝኾነ ቀይሕ ካባኣ ንኸይቅላዕ እትገብሮ ዘላ መሸፊኒ እዩ። መንካዕ ነቲ ኣብ ሰልፊ ዘሎ ድሑር ኣመራርሓ ንምዕራይን ነቲ ሰልፊ ናብ "ሀገራዊ ደሞክራሲ" ደረጃ ንምብጻሕ ድኣምበር ዕላማኣ እዚ ብኣድሓርሓሪ መሪሕነት ዝተባህለ ኣይኮነን። ብሕጽር ዝበለ ኣዘራርባ ነቶም ብድሑር መስፍናዊ ስብከታት ስልጣናዎም ንምድልዳል ንተጋደልቲ ዝመቐቐሉ ኣባላት መሪሕነት ኣመራርሓኦም ምቕያር ድኣ እምበር ኣንጻር እቲ ሰልፍን ዕላምኡን ኣይኮነን። ዕላማኣ' ውን ካብቲ ናይቲ ሰልፊ /ደሞክራሲያዊ ሀገራዊ ግንባር/ ዝቃወም ኣይኮነን።

መደምደምታ

ህዝቢ ኤርትራ ኣብዚ እዋን' ዚ ደረጃ ንቐሓት ባዕሊ በጺሑ ኣሎ' ኻ ክንብል እንተዘይከኣልና ብመጠኑ ናይ 15

/ዓሰርተው ሓሙሽታዊ/ ዓመት ገድላዊ ተመክሮች ነቲ ዘሎን ዝነበረን መሳልል ደረጃ ስልጣን ናይ ተበለጽትን መስፍናውያን መድሓርሓርትን መራሕቲ ሕሓይልታት ንምክሻሕ /ንምቕላዕ/ ብቑዕን ንጹርን ኣቕዋም /stand/ ክህልዎ ሓላፍነቱ እዩ።

ሕሓይልታት ብቐይሕ ካባ ዝተሸፈነ ግስግስና ዘርእስቲ ፋሽሽታዊ ግብሪ ብዝማዕበለ ኣገባብ ይጥቀምን ይካይድን ኣሎ። እዚ እቲ ኣብ ስልጣን ዘሎ መሪሕነት ደኣምበር መስኪን ተጋዳላይስ ብምግባር ዝተሸፈነ ቃላት /ዕረ/ ተቃሊሎ ነዚ መሪሕነት እዚ እንታይነቱ ምግላጽ ኣገዳሲ ኮይኑ ይርአዩና። ብዝተረፈ እቲ ኣብኡ ዝርከብ ሓፋሽ ተጋዳላይ ደጋፍናን ተሓባባሪናን ከምዝኸውንን ከምዝኾነን ተስፋና ዉሱን ኣይኮነን።

ግዚኡ ዘሕለፈ ናይ ኣውራጃን፡- ሀይማኖትን፡- ዓሌትን ፍልልይ ከም መሳልል ደረጃ ስልጣን ንምጥቃም ናይ ገዛእ ርእሱ ጠቕምን ረብሓን ንምድላብ ወርቂ መንበር ኣብ ልዕሊ ኣስከራን ንጹሃት ተጋደልቲ /ሀገራውያን/ ብምምስራት ንደም ንጹሃት ተጋደልቲ ከም ወይኒ ሰትዩ ክሰኽረሉ ይርከብ ኣሎ።

ብዝለዓለ ፖለቲካዊ ትንታኔን ብስለትን ኣርሒቕኻ ምርኣይን ነቲ ዘሎ ጌጋታት /objective obstacles/ ተቓውሞኡም ንዘርአዩ በላሕትን ንቐሓትን ተጋደልቲ /ሀገራውያን/ ሕሊፍ ፀጋማይ ክንፊ /extreme leftists/ ሰለይቲ፡- ወኪል ናይ ኣመሪካ ክፍሊ ስለላ /C.I.A./ ዝብል ናይ ምጽላም መዝሙር ብምዝግገር ካብ ሓፋሽ ተጋደልቲ ድሕሪ ምፍላይ ኣብ ትሕቲ ሓለዋ መቐሕ ምእታውን ምስቓይን ተግባራት ናይዚ ዘሎ ግዚያዊ መሪሕነት ሕሓይልታት ምኻኑ ንገልጽን ነፍልጥን። ብዝተሓተ ደረጃ ንጊዜያዊ በለጽ መሳልል ናይ ስልጣን ንምድልዳል ስልትታት በለጽን ኣድሓርሓሪ ተግባራትን ብምጥቃም ደረጃ ንቐሓቶም ካብቲ ገስረጥ ናይ መንፈስ መድሓርሓርቲ /መስፍናውያን/ ዘይወጸ እዚ ኣተሓሳስባ እዚ ውን ዘይለቐቐሎም ንጹሃት ገዳይም ተጋደልቲ ዓሌታውያን ሀይማኖታውያን እንዳተባህሉ ሞራሎም ምስባር ውን ዕለታዊ ተግባራት መሪሕነት ሕሓይልታት ምኻኑ ታሪኻዊ ጉዕዞ ገድልና ይምስክሮን ይምልከቶን ኣሎ።

በትወሳኺ ደኣ ርእይቶኡምን ነቐፌቶኡምን ንዝቐረቡ ተጋደልቲ መንነትካ ፍሉጥ ኣይኮነን ንጥርጥረካ ኢና ጉዳይካ ክሳብ ነጽንዕ መሰል ዩብልካን እንዳተባህሉ እቲ ንጹህ ተጋዳላይን ሀገራውን ኣብ ጋዛእ ርእሱ ጥርጣሬ ከምዝሕድር ድሕሪ ምግባር ብዘይገለ ምክንያት ሰላይ ተባሂሉ ዝተቐንጸለ /ዝተቐትለ/ ተጋዳላይ ውን ዉሑድ ኣይኮነን።

ተቓውሞ ተጋደልትን ህዝብን ኣብ ልዕሊ ግፍዕታት ሀገራውያን መሰል /ተጠቀምቲ/ ድኣ እንታይ ነበረ? እዚ ሕጂ ብሓድሽ ሽፋን /cover/ ብመሪሕነት ህዝባዊ ሓይልታት ክፍፀም ዘሎ ተግባራት ዶ ኣይኮነን?

ስለዚ ህዝብን ተጋደልትን ነዚ ክዕረ ተስፋ ዝሓደገሉ ዳግማዊ ጸይቅታት እዚ /ጭቆና/ ብመሪሕነት ሕሓይልታት ዝፍጸም ዘሎ ስጉምትታት ኣብ ልዕሊ ንጹህ ሀገራዊ ተኸታቲሉን ኣጽኒዑን ተቓውሞኡ ምርኣይ ናይ ነፍሲ ወከፍ ኤርትራዊ ሓላፍነትን ግቡእን ምኻኑ ብምርዳእ ጽሑፍና ንሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራ ነበርክት።

ከመይን ብዩናይ ኣገባብን ከም ዝቃወምን ዘዓርዮን ከኣ ናይ ነፍሲ ወከፍ ሀገራዊ ዓባይ ሰኽም ስለ ዝኾነ ክሓሰበሉ ይግባእ።

ስምዕታና ንህዝብን ንተጋደልትን ዘቐርብ መታን ነዚ ዓብይ መጋረጃ ገስገስቲ ለቢሱ ኣረመናዊ ተግባራት ኣብ ልዕሊ ንጹሃት ተጋደልቲ ዝፍጸም ዘሎ መሪሕነት ሕሓይልታት ንምግላጽን መንነቱ ንምፍላጥን ድኣምበር ብኻልእ ዝተንቀሳቐሰ ሓዲሽ ምንቅስቓስ ኣይኮነን። ብዙሓት ሰባት ንምንቅስቓስና ኣብዚ ጊዜ ዘ ከም ምፍጣር ናይ ሓድሽ ሳልሳይ ገድሊ ገይሮም ይትርግሙዎ ግን ንምንቅስቓስና ዘጸልሙ ገለ ሰባት ቀበርቲ ሓቂ ምኻኖም ብጽሑፍናን ኣፍ ንኣፍ መጸኢ ዝተረዳኦና ህዝቢ ውን መንነትና ክፈልጥ ይኸእል እዩ።

END